

Posudek na rigorózní práci A.Židové, Čarodějnické procesy v českém státě v době pobělohorské

Autorka se ve své práci zabývá čarodějnickými procesy v České koruně po roce 1627. Nejdříve analyzuje politickou situaci v českých zemích po Bílé hoře. Teprve pak přechází k počátkům stíhání čarodějnic. Zde ovšem postrádám hlubší studium smolných knih, ze kterých vyplývá, že tento delikt byl původně souzen městskými soudy a proces nenabyl té hrůznosti jako např. v Německu a nebo i u nás v losinském případě, o kterém rigorozantka píše v další části své práce. Následuje kapitola o inkvizici, ve které A.Židová vysvětluje její podstatu a vznik. Zde se jí poněkud stírá rozdíl mezi čarodějnicím a herezí, i když si je rozdílnosti vědoma a pokouší se o postžení diferencí mezi těmito „skutkovými podstatami“. Určité váhání při používání pojmů čarodějnic a kacířka je patrné i v další, jinak sugestivně napsané kapitole, o definici čarodějnic.

Dobře koncipovaná i po obsahové stránce instruktivní je podrobná kapitola o Kladivu na čarodějnice. Rovněž lze pochválit popis právní úpravy deliktu čarodějnic a citace z příslušných právních památek.

V další části práce se autorka zabývá samotným procesem nad čarodějnicemi. Detailně se věnuje zejména tortuře a opět vychází z pramenů, ze kterých cituje nebo parafrázuje úpravu používání tohoto podivného důkazního prostředku. V tomto kontextu mohla být více zohledněna také role apelačního soudu v závěrečné fázi procesu.

Kapitola o konkrétních čarodějnických procesech je přehledná, jen škoda, že autorka nepřinesla více informací o případě J. Poláka, což by práci obohatilo.

Na čtenáře pak ještě čeká malé filozofické zamyšlení nad čarodějnickými procesy a stručné shrnutí závěrů práce.

Ke stránce formální mám čtyři připomínky. 1. První část práce by si zasloužila logičtější strukturu látky, 2. V seznamu použité literatury došlo ke směšování literatury a pramenů 3. Tituly v Seznamu by měly být uspořádány abecedně podle autorů a 4. V použité literatuře prakticky chybí německé tituly.

Pochválit je třeba pěknou přílohu, včetně zaměření se v ní na oblast Rakovníka.

Závěrem lze konstatovat, že A.Židová splnila ve své rigorózní práci požadavky na tyto práce kladené. Doporučuji předložený výstup k obhajobě.

Námět pro obhajobu: Pojem hereze

Úloha apelačního soudu v čarodějnických procesech

Prof. JUDr. PhDr. K. Adamová, CSc.

Praha, 27.8.09